

Aviopuolisoiden oikeudet Suomessa

Senaatti antoi v. 1907 silloiselle lainvalmistelulautakunnalle toimeksi ottaa avioliiton perheoikeudellista asemaa koskeva lainsäädäntö tarkastettavaksi. V. 1913 lainvalmistelukunta antoi mietinnön niistä periaatteista, joiden mukaan aviopuolisoiden oikeussuhteet olisivat järjestettävät. Viime vuoden helmikuussa kehotti oikeusministeriö lainvalmistelukunnan ensimmäistä osastoa kiireellisesti valmistamaan lopullisen ehdotuksen asiasta. Mainitun osaston esityksestä asetettiin sittemmin komitea yhdessä osaston kanssa harkitsemaan, olisiko puheenaoleva lainsäädäntö meillä rakennettava niille periaatteille, jotka on omaksuttu Ruotsissa, Tanskassa ja Norjassa samasta asiasta koskevan lainsäädännön pohjalta. Tämän mukaisesti on lainvalmistelukunta laatinut ehdotuksen laiksi aviopuolisoiden oikeussuhteista, joka nyttemmin on annettu valtioneuvostolle. Ehdotuksessa on aviopuolisoiden oikeudelliset suhteet järjestetty pääkohdittain seuraavien periaatteiden mukaan.

Puolisoita koskevissa yhteisissä, henkilökohtaisissa asioissa on nykyään miehellä edusmiehyden perusteella lopullinen päätätävä. Ehdotuksessa esitetään nyt edusmiehyys poistettavaksi ja puolisoit saatetaan tässä kohden yhdenvertaisiksi. Näin on laita myöskin mitä tulee lasten huoltoon, holhouslakia kun on ehdotettu muutettavaksi siten, että molemmat vanhemmat olisivat lastensa holhoojia. Kuitenkin hallitsee säännönmukaisesti isä lasten omaisuutta, millöin niillä poikkeustapauksissa on sellaista kumpaisenkin vanhemman eläessä, ja hän edustaa myöskin lapsia tuomioistuimessa. Vaimo voi vapaasti tehdä sopimuksia ja heillä voi niinmuodoin myöskin olla saatavia toisiltaan. Ulosmittauksessa ja konkurssissa voi kuitenkin puoliso saada sellaisesta saatavasta maksun vasta muiden velkojen jälkeen.

Ehdotuksen mukaan on kaikki, mitä puolisoilla avioliittoon mennessään oli tai mitä hän sen aikana tavalla tai toisella saa, hänen omaisuuttaan. Tässäkin kohden poikeaa ehdotus voimassaolevasta laista, jonka mukaan puolisoitten pesässä oleva omaisuus säännönmukaisesti on yhteistä, joskin heillä sen oheassa voi olla yksityistäkin omaisuutta. Jotta puolisoitten välinen taloudellinen etuyhteisyys edelleen säilyisi, on kuitenkin ehdotuksen mukaan kumpaisellakin puolisoilla n. s. naimaoikeus toisen omaisuuteen, jolla tarkoitetaan, että avioliiton purkautuessa kumpaisenkin puolison omaisuuden sääntö jaetaan siten, että kumpikin puoliso taikka toinen heistä ja toisen perilliset saavat siitä puolet.

Mitä puolisoitten omaisuuden hallintoon tulee, sisäältä ehdotus sen huomattavan muutoksen nykyisiin, ammuksista ajoista voimassaoleviin säännöksiin, että vaimo saa oikeuden itse hallita koko omaisuuttaan. Tässäkin kohden poistetaan siis miehen edusmiehyys. — Puolison oikeutta hallita naimaosaansa on rajoitettu siten, että hän ei saa toisen puolison suostumuksetta luovuttaa irtainta omaisuutta johon tällä on naimaoikeus ja joku kuuluu puolisoitten yhteisesti käytettäväksi tarkoitettuun asunto-irtaimistoon tai on toisen puolison tarpeellisia työvälineitä taikka on tarkoitettu lasten henkilökohtaisista käyttöä varten.

Jotta puoliso ei voisi salaa velkojaisina vahingoksi siirtää omaisuuttaan

toiselle puolisolle, säädetään ehdotuksessa, että puolison puolisoilleen tekemä lahjoitus on, mikäli ei ole kysymys tavanmukaisista lahjoituksista, tapahtuva kirjallisesti, ja, kuten avioehtosopimukset, merkittävä oikeuden pöytäkirjaan sekä että siitä on kuulutettava virallisissa sanomalehdissä ja jossakin paikkakunnan lehdessä.

Perheen elatukseen nähden säädetään ehdotuksessa, että kumpaisenkin puolison tulee kykynsä mukaan ottaa osaa perheen elatukseen. Osantoksi katsotaan myös kodin hoito, joten vaimo voi täyttää elatusvelvollisuutensa hoitamalla kotia. Jos puoliso ilmeisesti laiminlyö velvollisuutensa perheen elatukseen suhteen, voi oikeus pakottaa hänet täyttämään velvollisuutensa. Päätös voidaan panna täytäntöön käyttämällä eräänlaista puolison palkan pidättämistä, joten toisen puolison ei ole pakko viikottain tai kuukausittain pyytää kerääntyneiden palkaneräin ulosmittaamista.

Puolisoiden velkoja koskevat säännökset tulevat lainvalmistelukunnan ehdotuksen mukaan olemaan varsin yksinkertaiset. Sen periaatteen mukaisesti, että kumpaisellakin puolisoilla on erityinen omaisuutensa ja kumpikin myöskin itse hallitsee omaisuuttaan, säädetään, että puoliso yleensä on vastuussa vain niistä veloista, mitkä hän itse on tehnyt, ja että ainoastaan hänen omaisuutensa vastaa näistä veloista. Puolison naimaoikeus toisen puolison omaisuuteen ei nimittäin vaikuta puolisoitten vastuunalaisuuteen heidän tekemistään veloista, mainittu oikeus kun ei enää tiedä yhteisomistusta, eikä niinmuodoin myöskään enää ole oikeudellisesti mikään puolison luoton perusta.

Käytännöllisistä syistä poiketaan ehdotuksessa kuitenkin eräissä kohdoin mainitusta yleisestä säännöstä. Jotta vaimo voisi saada taloudenhoitajana ja tarvikkeiden hankinnassa hänen erityisiä tarpeita varten tarvitsemansa luoton, säädetään, että puolisoit vastaavat yhteisvastuullisesti niistä veloista, mitkä on tehty yhteiseen talouteen kuuluvia päivittäisiä tarpeita varten tai vaimon erityisten tarpeiden tyydyttämiseksi.

Puolisoiden perintöoikeuteen nähden ehdotetaan, että puolisolle annetaisiin oikeus perä toinen puoliso, niinkuin useissa sivistysmaissa on laita. Tällainen oikeus olisi puolisoilla kuitenkin ainoastaan siinä tapauksessa että rintaperillisii ei ole. Jos vainajalta on jäänyt isä tai äiti taikka sisarusia taikka niiden jälkeisiä, saa eloonjäänyt puoliso ehdotuksen mukaan puolet jäämistöstä, mutta ellei näitäkään ole, koko jäämistön.

Lainvalmistelukunnan ehdotuksen mukaan ovat oikeudenkäynnin puolisoitten kesken monessa tapauksessa mahdolliset. Oikeudenkäyntien välttämiseksi ehdotetaan, että syntyneet riitaisuudet on koetettava saada sovittelamalla selvitettyiksi. Sitä ennen tuomioistuin ei yleensä saa ottaa käsiteltäväksi puolisoitten välistä riitaisiä.

Ehdotuksen mukaan poistetaan miehen edusmiehyys myöskin mitä tulee niihin puolisoihin, jotka ovat menneet avioliittoon ennen uuden lain voimaantuloa, mikäli on kysymys puolisoitten välisistä henkilökohtaisista suhteista.

Venäjän naisten toiminta

(Jatkoa ensimmäisestä sivusta)

kaisnaisia, jotka etsien ja hapaoiden tahi selvästi tietoisina kommunismin suuresta ihanteesta toimivat mukana. Yksilöt ovat henkisesti ja siveellisesti kasvaneet tuon ihanteen ja toimensa ohella ja näitä yksilöitä on paljon, niitä on lukemattomia.

Vanki

Voi minua..... voi kurjaa poltoista? Täällä kidun ja kärsin..... siksi kunnes kuolema saapuu ja tuo vapauden..... Oi, tule pian kuolema, pelasta minut kurjuudesta..... päästä minut vapauteen..... Kirotot verikoirat, miksi ette heti tappaneet..... miksi ette vieneet muiden mukana telotettavaksi? Täällä olen kitunut vuosikausia..... Ne vuodet ovat tuntuneet ijälsyydeltä. Yksi ainoa kuukausikin tuntuu pitkältä, kuin nälkävuosi..... oi, oi. Voinko tahi uskallanko ajatella, että voisin joskus päästä vapauteen..... saada olla omaisteni luona, uudelleen elää vapaudessa? Oi, miten se olisi ihanaa..... vaan se on ehkä turhaa ajatella sellaista..... Muistan vielä kuin tämän päivän, sen kauhean hetken kun nuo valkopedit minut tänne raastolivat..... Oi, miten silloin sydäntäni vihloi, nähdessäni lapset ja vaimoni jäävät surun tukahduttamina avuttomiksi kotiin..... Lapsiraukat, miten paljon oletetaan saaneet syyttömästi kärsiä kaikkea kurjuutta? Ollisi ehkä ollut parempi, etten olisi ottanut osaa taisteluun, saisin ehkä nyt olla vapaudessa..... Ei..... se olisi ollut raukkamaisista..... naurettavaa, pilleksillä pelkurin tavoin syrjässä silloin kun toverit taistelevat vapauden ja ihmisluokan puolesta, silloin kun oli kysymyksessä koko köyhällistön asia, eikä jonkun yksilön. Silloinko olisi minun pitänyt olla narri..... Sekä olisi oikeata, todellista vapautta ollut, joka sellaisella kavaluudella olisi hankittu..... Ei, ei! Sitä ei tuntunut vielä nytkään anna myöten, vaikka olen näin paljon kärsinyt..... Vain mitä merkitsee, jos yksi kärsii. Meitähän on monta ja vielä enemmän on niitä, jotka taistelevat — taistelevat siksi, kunnes sortovalta kaatuu, vankilain portit avautuvat ja kansakuntain kahleet katkeavat ja vapaus, tuo kallis vapaus vihdoinkin koittaa! En tiedä, joutain ehkä on nykyin tekellä siellä matkalla, koskapa en moneen kuukauteen ole saanut mitään tietoa, ei kirjettä, ei sanomalehtä, ei kerrassaan mitään..... Lieneekö postikielet tänne vankilaan, tai ovatko kaikki jo tapetut tai kuolleet nälkään..... Tämä tuntuu entistä väsyttävämmältä, kun ei mitään saa tietää, — pitää olla kuin eläin..... Paras on että taas oikasen tuohon kurjalle vuoteelle, sillä päivä näkyy menneen mallien ja yö alkaa tehdä tuloaan. Ohoh! Milloin on se viimeinen ilta, kun tälle eläinten alustaa muistuttavalle vuoteelle käyn nukkumaan? — Mitä! Miten kauan olenkaan nukkunut? Nythän vasta tuntuu olevan aamupuoli yöstä..... Mikähän mi-

nut nyt herätti..... untako näin? Se tuntui niin kummalliselta, kuin olisivat tykit jyskyneet? Mutta nyt kun olen valveilla ja kuuntelen, ei kuulu mitään, ei mitään..... Se oli sittenkin unta..... On aikaa vielä nukkua uudelleen..... Bom! Bom! Bom!..... Taaskin..... mitä nyt? Olenko valveilla, vai mitä.....? Ei tämä ole unta, valveilla siis olen..... Mitä nyt tulee ja tapahtuu? Koko vankila huojuu kuin laiva aalloilla..... täytykö kuulla tänne raunioihin..... tai..... miten kamalaa, jos he nyt vasta tulevat teurastamaan. Mitä se oli?! Luulin kuulleen soittoa..... Siis soitotainko tulisivat murhaajat? — Kuulenko oikein, vai valehteleeeko kuuloni, olko se Marseljeesin sävel. — Kuinka oudot ajatukset hiljivät sydämeeni. Vain uskallanko vapaasti ajatella..... olisiko se mahdollista..... olisiko unelmani toteutuneet?! Kauheata! Melu ja jyske tuntuu kasvavan ja lähestyvän..... Taaskin soittoa, vaan jotain toista, eikä sitä äskeistä. Se tuntuu niin tutulta, niin mukaansa tempaavalta. Nyt muistan: He soittavat Barrikaadien marssia! Kuinka ihanaa! Nyt vasta tunnen oikein sen sävellet mahtavuuden. Kuinka se onkaan niin rauhottavaa ja samalla niin käskävää..... Jalkain alkavat nousemaan tahdissa, kuten ennen, marssekseni rintamalle. — Oi..... miksi vilpyvät, miksi taaskin hiljasta, miksi he valkenivat. Minuutti sitten tuntui kaikki olevan yhtenä pahuus..... Nyt, nyt taas alkaa, he kuuluvat olevan aivan lähellä..... He marssivat laulaen ja soittaen kohti vankilaa..... Miten olenkaan jännityksessä..... Kuuluvat laulavan kevästä, onkohan nyt kevät? Vankilan ovetko niin ulvoen aukenee. Nyt kalkahtaa avaimet..... nyt ne tulevat..... minunko koppini ensin..... mitähän tapahtuu?

— Terve toveri! Olet vapaa! Älä pelkää meitä, sinä kärsinyt toveri! Emme ole murhaajia, vaan olemme tulleet sinua vapauttamaan. Taistelua, jota sinä aloit ja jonka tähden olet saanut kärsiä, olemme me jatkaneet. Olemme taistelleet ja voittaneet! Valkoinen peto on lyöty. Kansalla on nyt valta ja vapaus! Ellet usko muuten, niin katso! Tässä on meidän punalippumme, jota itsekin olet ennen kantanut. Tämä sanoo totuuden sinulle. Lähde siis kanssamme. Me viemme sinut jälleen omaistesi luo..... Me viemme uuden ajan vapauteen!

A. K.

Toverittaren tilaajamäärä kymmeneen tuhanteen!

VAPAASTI NÄHTÄVÄKSENNE!

Hienon hienot Californian ruusuohjelmat. Koristavat naisen hienoimmin ja aistikkaimmin kuin mikään muu; tuoksuvat kuin tuoret ruusut; ihanimmat esineet, mitä eläessänne olette nähneet. Renkaan pituus 30 tuumaa, viisi riippuvitjaa, 28 isoa, aistikkaasti kaiverrettua helmeä ja 160 pientä helmeä, arvo \$10.00. Lähetetään rehellisille ihmisille vapaasti nähtäväksi, tarkastettunne maksatte niistä \$2, tai palautatte helmet takaisin heti. Teidän ei tarvitse uskoa, mitä me niistä sanomme, mutta usokaa, mitä tuhannet tilaajamme ovat niistä meille sanoneet. Tässä muutamia esimerkkejä: "Kiitos lähettämistänne helmistä. Ne ovat ihanimmat helmet, mitä eläessäni olen nähnyt", kirjoitti Miss Nisula, Utahista. "Kiitän Teitä lähettämistänne helmistä, jotka ovat niin ihmeen kauniit. Minä innostuin niihin niin, että pyydän Teidän lähettämään minulle vielä tiset samanlaiset helmet", kirjoitti Miss Lehto, Vermontista. "Olen saanut lähettämänne helmet, joista kauniit kiitokset. Lähettän nyt sen vaatimanne \$2, joka on mitättömän vähän näin kauniista helmistä. Ne ovat kerrassaan hienot helmet", kirjoitti Mrs. H. Peltonen, Michiganista. Sopivia värejä nuorille ja vanhoille. Kiiruutakaa heti tilaamaan nämä hienotkoiset, sulutookuiset ruusuohjelmat, niiden kauneudesta ja hienosta tuoksuista sekä itse että seuralaisenne suuresti nauttivat. Ilmottakaa haluanne väri ja pyytäkää nämä arvokkaat helmet heti nähtäväksenne.

RELIABLE SALES CO., Box 2143, Tampa, Fla.

HUOMI — Asiamiehiksi halulliset, kysykää chtojamme.